

Аналіз галузевої матриці іро: сучасні тенденції

Грінченко О.І., Воскобойніков В.А., Харківська національна академія міського господарства

В умовах поширення світової фінансової кризи на все для більшої кількості галузей вітчизняної економіки актуальним стає дослідження саме галузевої специфіки проведення первинного публічного розміщення акцій, як ефективного засобу залучення інвестиційного капіталу.

У цьому зв'язку доцільно представити дані по ІРО, проведених українськими компаніями за 2005-2008 роки. Для більшої наочності авторами розроблена галузева матриця первинних розміщень за показниками кількості виходів та розміру залученого капіталу (рис. 1).

У матриці представлені наступні галузі виробництва та послуг: машинобудування (М), будівництво (Б), харчова промисловість (ХП), нафтогазова промисловість (НГ), хімічна промисловість (Х), банківська діяльність (Банк), рітейл (тобто роздрібна торгівля товарами) (Р), мас-медіа (ММ), страхування (С), сільське господарство (СГ) та гірничо-металургійний комплекс (ГМК).

Як показує матриця, найбільшої популярності за показником кількості розміщень процес залучення приватних інвестицій набув серед підприємств таких секторів економіки України, як харчова промисловість (10), банківська діяльність (8), будівництво (5), машинобудування (5) та ритейл (5).

Трійка лідерів за показником розміру залученого капіталу виглядає дещо по-іншому: харчова промисловість (\$803,2 млн.), будівництво (\$458 млн.) та гірничо-металургійний комплекс (\$420 млн.).

Аналіз розміщень, що відбулися протягом зазначеного періоду, показав галузеву концентрацію в області «1-5 розміщень» та «до \$200 млн.» - 7 з 10 галузей української економіки. Ці дані свідчать про орієнтацію вітчизняних компаній на порівняно невеликий розмір залученого капіталу, причинами якої можуть бути як недостатній рівень підготовки до IPO, так і свідомо стратегія власників компанії. У цьому зв'язку для них кращою можливістю буде здійснення IPO на внутрішньому ринку.

[illegible]

		72,5															
1	X: 1; 7,3. ММ: 1; 11								ГМК: 1; 420								
	До 50	До 100	До 150	До 200	До 250	До 300	До 350	До 400	До 450	До 500	До 550	До 600	До 650	До 700	До 750	До 800	До 850

Рис. 1 Галузева матриця IPO українських компаній «розмір залученого капіталу (\$млн.)/кількість розміщень»

Представники сектору промисловості і торгівлі вважають, що метою публічного розміщення є підвищення якості корпоративного управління і стандартів бухгалтерського обліку. Підприємства цих галузей економіки намагаються збільшити капітал і зазнати при цьому невеликих витрат, щоб забезпечити розвиток компанії у довгостроковій перспективі. Досить великий показник розміру залученого капіталу будівельною галуззю (\$420 млн.) свідчить про існуючий попит на житлову та комерційну нерухомість, що з кожним роком має стійку тенденцію до зростання. Значний відрив харчової промисловості від інших галузей за показником розміру залученого капіталу (\$803,2 млн.) пояснюється поширенням останнім часом практики відносно дешевого іноземного і вітчизняного банківського кредитування бізнесу та збільшенням купівельної спроможності громадян, що призводять до значної інвестиційної привабливості цієї галузі.